

Затверджено
на засіданні кафедри
«Залізничні станції та вузли»
прот. № 1 від 26.08.2024 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

Митні процедури в транспортних технологіях

I семестр 2024-2025 навчального року

освітній рівень - другий (магістр)

галузь знань 27 Транспорт

спеціальність 275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)

освітня програма: - організація перевезень і управління на транспорті (ОПУТ)
- митний контроль на транспорті (залізничний транспорт) (МКТ)
- організація міжнародних перевезень (ОМП)

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

1. Команда викладачів:

Лектори:

Берестов Ігор В'ячеславович (кандидат технічних наук, доцент)

Контакти: +38 (057) 730-10-42, e-mail: berestov@kart.edu.ua, iv_zsu@i.ua

Асистент лектора:

Шелехань Ганна Ігорівна (кандидат технічних наук, доцент)

Контакти: +38 (057) 730-10-42, e-mail: shelekh@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: кожен понеділок з 12.00-13.00

Розміщення кафедри: Місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 1 корпус, 3 поверх, 304 аудиторія.

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Цілі та завдання навчальної дисципліни

Митні процедури постійно присутні при будь-яких міжнародних вантажних, пасажирських, поштових та інших сполученнях в умовах укріплення та поширення міжнародних зв'язків України з державами ЄС. Особливого державного значення митні процедури набувають в умовах впровадженого військового стану, а також дій прикордонних та інших контролюючих органів.

Сьогодні будь-яке міжнародне перевезення або спрямована логістична її складова неможливі без виконання митних процедур під час здійснення транспортних технологій незалежно від видів транспорту або систем транспортування.

Усі ці питання вимагають знання основ митної справи в частині митних процедур на транспорті, в тому числі порядку та умов переміщення вантажів, товарів та пасажирів через митний кордон України, здійснення митного контролю та митного оформлення, додержання митних правил та т.і.

Саме володіння знаннями щодо митних процедур на різних видах транспорту при організації та перевезеннях у міжнародному сполученні та їх логістичної складової є основою чіткої та безперебійної роботи усіх видів транспорту, міжнародних пунктів пропуску та успішної зовнішньоекономічної діяльності будь-яких підприємств та організацій.

Вивчаючи цей курс, студенти зрозуміють сутність та особливості митних процедур для різних видів транспорту (з акцентом саме на залізничний транспорт) при переміщенні вантажів, транспортних засобів (за їх видами) та пасажирів через митний кордон та на митній території України.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

- 1. Ціннісно-сміслову компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області використання митного законодавства при організації вантажних та пасажирських перевезень в міжнародному залізничному сполученні із дотриманням митних правил);
- 2. Загальнокультурну компетентність** (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей, що склалися в Україні та за її межами в області історичного розвитку митних відносин разом із адміністративним правовим законодавством та, в цьому контексті, і управління вантажними перевезеннями на залізничному транспорті);
- 3. Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості про стан та перспективи розвитку митної справи на транспорті, транспортних технологій і спільних з митним органами технологічних процесів на транспорті; дотриманням митних правил із запобіганням їх порушення та відповідальністю, формування креативної складової компетентності; оволодіння основами комп'ютерного моделювання; формування зацікавленості студента до аналізу та дослідження окремих ситуацій та процесів взаємодії підприємств та організацій різної форми власності при міжнародних вантажних перевезеннях);
- 4. Інформаційну компетентність** (формування вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в області дотримання митних правил та здійснення митних процедур на транспорті та управління вантажними перевезеннями в умовах використання сучасних інформаційних технологій);
- 5. Комунікативну компетентність** (формування у студента навичок роботи в групі шляхом застосування у спілкуванні знання мови та професійних питань, індивідуального підходу до вирішення та аналізу окремих питань групових

проектів в області вантажних міжнародних залізничних перевезень з дотриманням митних правил та виконанням митних процедур);

- 6. Компетентність особистісного самовдосконалення** (елементи духовного й інтелектуального саморозвитку; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом формування умінь і навичок досягнення бажаного рівня професійних знань та цілеспрямованості в їх застосуванні, їх самооцінки; постійний пошук нетрадиційних підходів до проблеми, пов'язаної із взаємодією транспортних організацій та митних органів в умовах дотримання митних правил).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить відмінності за видами транспорту, їх особливості в частині здійснення митних процедур при організації міжнародних перевезень товарів, вантажів, пасажирів, пошти та т.і. в сучасних умовах - вам потрібно саме це! До речі – без цього взагалі НЕМОЖЛИВА ніяка транспортна логістика!

Цей курс надає навички щодо застосування діючих митних формальностей в транспортних технологіях різних видів транспорту в процесі організації, митного оформлення та митного контролю перевезення вантажів, пасажирів, пошти та ін.. у міжнародному сполученні.

Від здобувачів очікується: базове розуміння основ експлуатаційної, вантажної, комерційної роботи транспорту (за їх видами); основ логістики перевезень у міжнародному сполученні та призначення міжнародних логістичних систем; характеристик транспортних засобів та умов їх використання; основ взаємодії різних видів транспорту.

Зміст курсу, який вивчається з вересня по грудень, присвячено:

- загальним положенням щодо видів митних процедур на різних видах транспорту;
- порядку застосування митного законодавства при проведенні митних формальностей на транспорті за їх видами;
- особливостям митних процедур в транспортних технологіях для різних видів транспорту;
- порядку застосування митних процедур за видами транспорту;
- визначенню термінології митного законодавства при здійсненні транспортних технологій за видами транспорту.

Курс складається з однієї лекції і одного практичного заняття на два тижня та супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та індивідуальними завданнями за темами занять. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні питання протягом обговорень в аудиторії.

Команда викладачів готова надати будь-яку допомогу по електронній пошті і особисто у зазначений час консультації з курсу навчальної дисципліни, з питань виконання індивідуальних завдань та питань змістовних модулів.

Курс складається з двох змістовних модулів:

- Змістовий модуль 1. Загальні відомості щодо митних процедур на транспорті. Митні процедури на залізничному транспорті.
- Змістовий модуль 2. Митні процедури на автомобільному, морському, річковому, авіаційному транспорті.

Опис навчальної дисципліни:

– кількість кредитів ЄКТС – 6;

– загальна кількість годин – 180;

– термін викладання – семестр.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 27 Транспорт	Вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність 275 Транспортні технології / 275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 180		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 2</i> <i>самостійної роботи студента – 10</i>	Другий рівень вищої освіти: (магістр)	15 год.	6 год.
		Практичні	
		15 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		150 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
-	-		
Вид контролю: залік			

АНОТАЦІЯ ПРОГРАМИ ТА ОСНОВНІ МОДУЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Загальні відомості щодо митних процедур на транспорті. Митні процедури на залізничному транспорті

Тема 1. Засоби та способи переміщення товарів, вантажів, пасажирів, пошти через митний кордон України.

Тема 2. Складові видів транспорту відповідно до Закону України «Про транспорт»

Тема 3. Основні види митних режимів на транспорті

Тема 4. Митні процедури на залізничному транспорті

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Митні процедури на автомобільному, морському, річковому, авіаційному транспорті.

Тема 5. Митні процедури на автомобільному транспорті.

Тема 6. Митні процедури на морському транспорті.

Тема 7. Митні процедури на річковому транспорті.

Тема 8. Митні процедури на авіаційному транспорті.

План лекцій, практичних і лабораторних занять

№	Тема лекції	№

				Тема практичних (ПР) та лабораторних занять (ЛР)
	2	Лекція 1. Тема 1. Засоби та способи переміщення товарів, вантажів, пасажирів, пошти через митний кордон України	2	Опрацювання матеріалів Лекції 1
	2	Лекція №2. Тема 2. Складові видів транспорту відповідно до Закону України «Про транспорт»	2	Опрацювання матеріалів Лекції 2
	2	Лекція №3. Тема 3. Основні види митних режимів на транспорті Тема 4. Митні процедури на залізничному транспорті	2	Опрацювання матеріалів Лекції 3
	2	Лекція №4. Тема 4. Митні процедури на залізничному транспорті	2	Опрацювання матеріалів Лекції 4
Модульний контроль знань				
	2	Лекція №5. Тема 5. Митні процедури на автомобільному транспорті	2	Опрацювання матеріалів Лекції 5
	2	Лекція №6. Тема 6. Митні процедури на морському транспорті	2	Опрацювання матеріалів Лекції 6
	2	Лекція №7. Тема 7. Митні процедури на річковому транспорті	2	Опрацювання матеріалів Лекції 7
	2	Лекція №8. Тема 8. Митні процедури на авіаційному транспорті	2	Опрацювання матеріалів Лекції 8
Модульний контроль знань				
Залік з дисципліни				

Інформаційне забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Основна література до всіх тем:

- 1 Митна справа : підручник / Кузьмін О.Є та ін. Львів: Львівська політехніка, 2021. 240с.
- 2 Експертиза та митне оформлення : навч. посібник / за заг.ред. А. А. Мазаракі. Київ: КНТЕУ, 2018. 368с.
- 3 Митний контроль та експертиза товарів : навч. посібник / Тіхосова Г. А., Вербицький О. М., Калінський Є. О. Київ: ОЛДІ+, 2019. 312 с.
- 4 Ємченко І.В., Закусілов А.П. Методи і технічні засоби митного контролю : підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 432 с.
- 5 Науково-практичний коментар Митного кодексу України. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2022. 664 с.

Додаткова література до всіх тем:

1. Митний кодекс України. Київ: Алерта, 2024. 466 с.
2. Митні правила при переміщенні вантажів через митний кордон: навч. посібник / О. М. Огар, І. В. Берестов, А. В. Колісник, О. С. Пестременко-Скрипка. Харків: УкрДУЗТ, 2024. 112 с.
3. Митне оформлення вантажних перевезень: навч. посібник / І. В. Берестов, О. С. Пестременко-Скрипка, А. В. Колісник, Т. Т. Берестова. Харків : УкрДУЗТ, 2023. 122 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. <http://www.uz.gov.ua>
2. <http://www.sfs.gov.ua/>
3. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
4. <http://cmpt.com.ua/helpful-information/rules-of-entry-to-ukraine/procedure-customs-control-tourists-who-follow-in-ukraine-cars-buses>
5. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1157-08#Text>
6. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

Вимоги викладача

Викладачі:

Берестов Ігор В'ячеславович (<http://kart.edu.ua/pro-kaf-zsv-ua/kolectuv-kafedru-zsv-ua/berestov-iv-ua>) – лектор УкрДУЗТ з дисциплін: митні правила та відповідальність за їх порушення, організація митного контролю на залізничному транспорті, основи митної справи на транспорті, митне оформлення вантажних перевезень, митні режими та митні платежі у міжнародних перевезеннях, митні процедури в транспортних технологіях, декларування та митні платежі, товаросупровідна документація міжнародних перевезень, залізничні станції та вузли. Отримав ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.22.08 експлуатація залізниць (включаючи системи сигналізації, централізації та блокування) у Ленінградському інституті інженерів залізничного транспорту ім. акад. В. М. Образцова у 1988 році. Напрямки наукової діяльності: енергозберігаючі технології роботи та енергоефективне обладнання сортувальних пристроїв.

Шелехань Ганна Ігорівна (<http://kart.edu.ua/pro-kaf-zsv-ua/shelekhan-kafedru-zsv-ua/shelekhan-gi-ua>) – лектор УкрДУЗТ з дисциплін: проектування логістичних комплексів, САІР прикордонних роздільних пунктів, митні процедури в транспортних технологіях, митні правила та відповідальність за їх порушення, митне оформлення вантажних перевезень, залізничні станції та вузли.

Захистила у 2019 році дисертацію у спеціалізованій вченій раді Д64.820.04 при Українському державному університеті залізничного транспорту за спеціальністю 05.22.01 – Транспортні системи (275 транспортні технології) на тему "Удосконалення технології взаємодії опорної сортувальної та припортових вантажних станцій з морськими портами". Отримала ступінь кандидата технічних наук (доктора філософії) у 2020 році.

Вчене звання доцента присвоєно у 2021 році.

Напрямки наукової діяльності: Удосконалення процесу обслуговування вагонопотоків на станціях, що обслуговують морські порти. Міжнародні залізничні вантажоперевезення. Митний контроль вантажів при залізничних перевезеннях.

Вивчення навчальної дисципліни «Митні процедури в транспортних технологіях» потребує:

- виконання завдань згідно з навчальним планом (індивідуальні завдання, самостійна робота тощо);
- підготовки до практичних занять;
- роботи з інформаційними джерелами.

Підготовка до практичних занять робіт передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення методичного матеріалу.

Рішення індивідуальних завдань повинно як за формою, так і за змістом відповідати вимогам (мати всі необхідні складові), що висуваються до вирішення відповідного

завдання, свідчити про його самостійність (демонструвати ознаки самостійності виконання студентом такої роботи), відсутність ознак повторюваності та плагіату.

На практичних заняттях присутність студента є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені без поважних причин заняття мають бути відпрацьовані. Це ж стосується й студентів, які не виконали завдання або показали відсутність знань з основних питань теми. Студент повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Відвідування студентами лекцій та практичних занять є обов'язковим. Пропущені лекції та практичні заняття не відпрацьовуються.

Студент має право оформити письмово бажання самостійного вивчення курсу дисципліни без відвідування лекцій та практичних занять за згодою лектора та керівника практичних занять та наданням відповідного розпорядження по факультету, підписаного деканом факультету.

Активність на практичних заняттях оцінюється (% від суми балів за активність):

- ступенем залученості (участь в обговореннях питань за тематикою занять) (30 %);
- ступенем та кількістю вірних відповідей (40 %);
- виконанням індивідуальних завдань за тематикою заняття (30 %).

Контрольні заходи результатів навчання

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), оцінювання виконання індивідуальної роботи, підсумкове тестування, залік. При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>).

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання, принцип формування якої наведено у таблицях. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за різними видами навчального навантаження, що наведено у таблиці.

Отримана сума балів доводиться до відома студентів перед проведенням модульного контролю. Студентам які набрали від 60 до 100 балів і згідно з цією сумою, відповідна оцінка модуля проставляється до заліково-екзаменаційної відомості.

Оцінка заліку визначається, як середньоарифметична оцінок двох модулів.

Максимальна кількість балів за модуль			
Поточний контроль	Модульний контроль (Тести)	Сума балів за модуль	
		Модуль 1	Модуль 2
До 60	До 40	До 100	До 100
Активність на практичних заняттях (усні відповіді, письмові роботи, індивідуальні завдання)		60	60
Підсумок		До 60	До 60

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до державної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
--	---------------------------------	-----------------------	-------------

ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>.